

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 listopada 2014 roku

Powódka (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w W. pozwem złożonym w dniu 18 marca 2013 r. wniosła o zasądzenie od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika III Urzędu Skarbowego kwoty 20.575,48 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powódka wyjaśniła, iż pozwany zajmuje pozostający w zasobach (...) (...) lokal mieszkalny nr (...) w budynku przy ul. (...) w W. jako spadkobierca po I. K. i zobowiązany jest do wnoszenia opłat z tytułu jego używania. Zadłużenie pozwanego z tego tytułu za okres od 18 marca 2010 r. do 18 marca 2013 r. wynosi 20.575,48 zł. Zaliczkowe opłaty czynszowe powinny być uiszczane, co miesiąc z góry do dnia 15 każdego miesiąca.

(pozew wraz z załącznikami-k. 2-16).

Referendarz sądowy nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 14 maja 2013 r. uwzględnił w całości powództwo (nakaz - k.18).

Od powyższego orzeczenia pozwany wniósł sprzeciw, w którym zaskarżył wydany nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości. (sprzeciw – k. 25-29)

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany podniósł, iż postanowieniem, z dnia 1 lipca 1999 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy IV Wydział Cywilny w sprawie o sygn. IV Ns 240/98, stwierdził, iż spadek po zmarłym I. K. zmarłym dnia 23 października 1997 r. nabył w całości Skarb Państwa. Statut (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) nie przewidywał w momencie śmierci spadkodawcy, iż członkami spółdzielni mogą być również osoby prawne. W związku z tym należy przyjąć zgodnie z ustawą z dnia z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz.U. Nr 30 poz. 210 ze zm.; dalej „Prawo spółdzielcze”) w brzmieniu obowiązującym w dniu 23 października 1997 r. , iż spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) wygasło z dniem otwarcia spadku (dzień śmierci spadkodawcy). Spadkobierca nie nabył skutecznie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego z uwagi na niespełnienie wymogów statutu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...), a obciążenie Skarbu Państwa wszelkimi kosztami związanymi ze spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu mieszkalnego, a powstałymi po dacie śmierci spadkodawcy, czyli po dniu 23 października 1997 r. nie znajduje podstaw w przepisach obowiązującego prawa.

W toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem, z dnia 1 lipca 1999 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy IV Wydział Cywilny w sprawie o sygn. IV Ns 240/98, stwierdził, iż spadek po zmarłym I. K. zmarłym dnia 23 października 1997 r. nabył w całości Skarb Państwa.

Suma opłat czynszowych za przedmiotowy lokal za okres od 18 marca 2010 r. do 18 marca 2013 r. wyniosła 20.575,48 zł.

Pismem z dnia 30 marca 2009 r. Naczelnik Trzeciego Urzędu Skarbowego (...) wezwał Spółdzielnię Mieszkaniową (...) do wydania rynkowej wartości prawa do lokalu przy ul. (...).

Lokal nie został do tej pory opróżniony.

Powyższe okoliczności wynikają z udokumentowanych twierdzeń stron i są pomiędzy stronami niesporne, ponieważ zostały wzajemnie w sposób wyraźny lub milcząco przyznane. Spór w niniejszej sprawie ograniczał się do kwestii czy

pozwany nabył jako spadkobierca I. K. prawo do lokalu na zasadach własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego i jest z tego tytułu zobowiązany do uiszczania comiesięcznych opłat, czy też takiego prawa nie nabył.

Strony spierały się także o to, czy statut powodowej spółdzielni przewidywał możliwość członkostwa osób prawnych. Jak wynika z kopii statutu spółdzielni z 1994 roku (k. 63-79), którego to dokumentu pozwany nie kwestionował, członkami spółdzielni mogły być także osoby prawne. W tej kwestii linia obrony pozwanego okazała się zatem niesłuszna, jednakże okoliczność ta nie miała wpływu na rozstrzygnięcie sprawy, o czym niżej.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 228 § 1 Prawa spółdzielczego w brzmieniu obowiązującym 23 października 1997 r., tj. w dacie otwarcia spadku po I. K., w razie śmierci członka spółdzielni spadkobierca powinien, w terminie jednego roku od dnia otwarcia spadku, przedstawić stwierdzenie nabycia spadku, a jeżeli postępowanie sądowe o to stwierdzenie nie zostało zakończone w tym terminie, złożyć dowód jego wszczęcia. Następnie § 2 tego artykułu przewidywał, że spadkobierca nie będący członkiem spółdzielni powinien złożyć deklarację członkowską wraz ze stwierdzeniem nabycia spadku. Art. 228 § 3 przewidywał zaś, że w razie niedopełnienia tych czynności lub odmowy przyjęcia spadkobiercy w poczet członków spółdzielni, prawo do lokalu wygasło.

W związku z powyższym powód powinien był wykazać, że pozwany złożył deklarację członkowską i został przyjęty w poczet członków spółdzielni. Skoro tego nie uczynił to przegrał sprawę, bowiem nie wykazał iżby własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu nie wygasło.

Zgodnie z zasadą kontrydiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie sąd, są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik.

Problematyka ciężaru dowodu w polskim systemie prawa jest uregulowana w prawie materialnym (art. 6 k.c.) oraz w prawie procesowym (art. 232 k.p.c.). Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał, a Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

Jeśli strona nie przedstawia dowodów, to uznać należy, iż dany fakt nie został wykazany (udowodniony). W niniejszej sprawie to na powodzie ciążyło wykazanie, że prawo do lokalu nie wygasło, bowiem jak wynika z konstrukcji przytoczonych norm prawa spółdzielczego, bezczynność spadkobiercy powodowała wygaśnięcie prawa do lokalu po śmierci członka spółdzielni. Strona postępowania nie ma obowiązku wykazywania okoliczności negatywnej, a zatem pozwany nie musiał wykazywać swojej bezczynności po otwarciu spadku. To powód powinien był wykazać, że pozwany jako spadkobierca złożył deklarację członkowską, tym samym że prawo do lokalu nie wygasło, a co za tym idzie, pozwany ma obowiązek uiszczać opłaty za ów lokal. N. przedmiotowego lokalu nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ kwestia ta nie wchodzi w zakres przesłanek wygaśnięcia bądź nabycia prawa do lokalu, uregulowanych w przytoczonych przepisach Prawa spółdzielczego.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na koszty te składała się kwota 2400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, obliczona w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2013 r. poz. 462), bowiem pozwany był zastępowany m.in. przez radcę prawnego (k. 61, 62).

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Doręczyć odpis wyroku z uzasadnieniem pozwanemu na zasadzie art. 133 § 3 zd. 2 kpc.